

2009

100156

मराठी वाइमय - I (वैकल्पिक)

स्तर : पदवी

एकूण गुण : 200

स्वरूप : पारंपारिक

कालावधी : 3 तास

सूचना :

- (i) सर्व प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहावीत.
- (ii) प्रश्न क्रमांक 1 हा अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांपैकी प्रत्येक विभागातून एक, याप्रमाणे चार प्रश्न सोडवा.
- (iii) प्रश्नाच्या उजवीकडील अंक त्या प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
- (iv) ज्या क्रमाने निर्धारित संख्येपर्यंत पर्यायी प्रश्नसंख्या सोडविली आहे, तेवढीच प्रश्नसंख्या तपासली जाईल, अतिरिक्त उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (v) तर्कसंगत, संक्षिप्त आणि परिणामकारक लिखाणास जास्त गुण देण्यात येतील.
- (vi) उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतः किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (vii) प्रत्येकी 10, 15 आणि 20 गुण असलेल्या प्रश्नांची उत्तरे परिक्षार्थीकडून अनुक्रमे 125, 175 आणि 250 शब्दांमध्ये अपेक्षित आहेत.

1. खालीलपैकी कोणतेही चार उपप्रश्न सोडवा : (प्रत्येकी 10 गुण)

(अ) मराठी भाषेच्या उत्पत्ती विषयीच्या विविध मतांचा परामर्श घ्या.	10
(ब) भाषांतराचे प्रयोजन सांगून भाषांतराचे महत्त्व स्पष्ट करा.	10
(क) दलित साहित्याचे स्वरूप लिहा.	10
(ड) ऐतिहासिक समीक्षा पध्दतीचे स्वरूप विशद करा.	10
(इ) 'इंटरनेट' या संपर्क माध्यमाचे महत्त्व सांगा.	10

P.T.O.

गुण

विभाग-अ

2.	खालील उपप्रश्न सोडवा :	
(अ)	मराठी भाषेवरील इंग्रजी भाषेचा प्रभाव सोदाहरण स्पष्ट करा.	10
(ब)	अहिराणी बोलीचे स्वरूप स्पष्ट करा.	10
(क)	विशेषणाचे प्रकार उदाहरणासह लिहा.	10
(ड)	कर्मणी प्रयोगाचे प्रकार सोदाहरण विशद करा.	10

3. खालील उपप्रश्न सोडवा :

(अ)	प्रमाणभाषा व बोलीभाषा यांच्यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.	10
(ब)	भाषा आणि समाज यांचा परस्पर संबंध विशद करा.	10
(क)	विभक्ती म्हणजे काय ? विभक्तीचे प्रत्यय उदाहरणासह लिहा.	10
(ड)	काळाचे प्रकार व उपप्रकार (पोटप्रकार) सोदाहरण सांगा.	10

विभाग-ब

4. खालील उपप्रश्न सोडवा :

(अ)	राजभाषा म्हणून मराठी भाषेचा अधिक विकास कसा साधता येईल ?	15
(ब)	लोकसाहित्याच्या व्याख्या सांगून लोकसाहित्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.	15
(क)	'गोंधळ' या लोकनाट्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये सांगा.	10

5. खालील उपप्रश्न सोडवा :

(अ)	संपर्क माध्यम म्हणून 'दूरदर्शन' या माध्यमाची भाषा व कार्यक्रमाचे प्रकार सांगा.	15
(ब)	स्त्रीगीतांच्या प्रकारांचा परामर्श घ्या.	15
(क)	लोककथेचे विविध प्रकार त्यांच्या स्वरूपासह विशद करा.	10

विभाग-क

6. खालील उपप्रश्न सोडवा :

(अ)	महानुभाव पंथातील चरित्र ग्रंथांचा परिचय करून द्या.	10
(ब)	शिवकालीन बखरींचा परामर्श घ्या.	10
(क)	प्रादेशिक कादंबरीचे स्वरूप सांगून उदाहरणे द्या.	10
(ड)	ग्रामीण साहित्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.	10

गुण

7. खालील उपप्रश्न सोडवा :

(अ) शाहिरी वाढमयाचे स्वरूप व विशेष सांगा.	10
(ब) ऐतिहासिक पत्रव्यवहाराचे स्वरूप स्पष्ट करा.	10
(क) स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील प्रमुख कथाप्रवाह सोदाहरण सांगा.	10
(ड) स्त्रीवादी साहित्याची भूमिका स्पष्ट करा.	10

विभाग-ड

8. खालील उपप्रश्न सोडवा :

(अ) साहित्य मूल्यमापनासाठी उपयुक्त 'मानसशास्त्रीय समीक्षा' पद्धतीचे स्वरूप विशद करा.	10
(ब) वास्तववादाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा.	10
(क) कलेसाठी कला व जीवनासाठी कला या वादाचे स्वरूप स्पष्ट करा.	10
(ड) शैलीची संकल्पना स्पष्ट करा.	10

9. खालील उपप्रश्न सोडवा :

(अ) समीक्षेचे स्वरूप आणि प्रयोजन स्पष्ट करा.	10
(ब) मार्क्सवादाचे स्वरूप विशद करा.	10
(क) शब्दशार्कीचा सोदाहरण परिचय करून द्या.	10
(ड) साहित्य आणि समाज यांचा परस्पर संबंध उदाहरणासह सांगा.	10

www.mpscmaterial.com